

Přítel Lidu
neolitický časopis
... Založen roku 1890 ...
Vyobrazuje pravidelně každý čteník.
Entered at the Post Office of Wilber a
Second Class Matter.

J. A. HOSPODŠKÝ
... redaktor a vydavatel ...
Předplatné na rok \$1.50.

OHŮŠKY
Jako blahopřání, úsměv, poplávky atd.
děláme šesti páse a uvěřejujeme je
pouze tehdy, zda jsou peníze přiloženy.
Čeny obličejů stáří, oznamujeme na
požadání. Peníze zasílány buď v
poštovních poukázkách nebo registro-
vaných dopisech. Za dopisy neroz-
stavujeme a peníze obsahující nejme-
zopovědně.
Kvůli na zaslané poukázky se
nezasílají.
Všechna menší oznámení, blahopřání,
děkuvědnosti atd., musí zaplacená
býti předem hned při objednání.

Adresujte: **PŘÍTEL LIDU**
Wilber, Neb.
TELEFON Q 15.

Wilber, Neb., 4. září 1902.

Tajemník zemědělství Wilson
praví, že hovězí maso "jde dolů".
Boží pravda! Právě tak, jako ti,
co ho kupují!

Na poštovních vlecích páchány
jsou prý drzé krádeže. To tedy
nastává Strýci Samuelovi velmi
lehivá otázka k rozluštění.

V Chicagu bude prý založena
unie roznášců českých časopisů.
Jak pak, nepřijímají tam také no-
vinářské pedláky, štváné na ven-
kovské krajany?

Navrhujeme: aby amyšský Ku-
belíkův fond ponečal byl dětem
nynějších dětí "nesmrtelných"
zakladatelů, shledá-li se v nich
nějaký talent—totiž u těch dětí!

Letošní úroda bavlny na jihu je
neobyčejně skvělou, nebo dle udá-
ní odborníků sklídí se jí 11.500.-
000 balíků, které přinesou \$80.-
000.000 čistého užtku.

Tajemník zemědělství Wilson
praví, že maso klesá v ceně a
"feznický král" Armour praví, že
maso v ceně neklesne do příštího
jara. A lid si marně láme nyní
hlavu, který z těchto velikánů
má vlastně pravdu.

Jistá chcažanka žaluje na
\$50.000 jednoho muže, který jí
chtěl políbit. "Co by asi žádala,
kdyby jí byl políbil?" táže se je-
den časopis. Snadná odpověď:
toho muže.

Zdá se, že jedno americké zlo-
počiná vycházení z mody. Myslí-
me "okresní výstavy. Ty dosud
byly středem vši neřesti a se-
branky pod sluncem. "Kejkliři,
karbaníci, konšti a jiní zlodějové,
nevěstky, cikáni a podobná holo-
ta měla tu své "rendez-vous" a
velmi volně prováděla tu své rej-
dy a řemesla, kdežto milovníci
"sportu" bavili se pohližením na
dostihy několika chromých ko-
byl při ušívoucí hudbě.

V Rožmitále mají podané
studentstvo, jen co je pravda!
Pořádali dne 17. srpna na Tře-
mešně národní slavnost a tu za
protektora vybrali si vysoce uro-
zeného pána Jana hraběte Palfy-
ho z Erdoedu. Slavnost zahájena
byla mši sv. v hradiň kapli, slavnost-
ným řečníkem byl pražský an-
tisemita a mladočeský poslanec
dr. Koček a na slavnost pozvání
všichni "vynikající" židé z okolí!
Tohle je, řeklme, také kousek
důslednosti!

"Lidové Noviny" píší: "Rádi
máme pražský "Čas", ale nedo-
vedeme pochopit, proč se posmí-
vá pleznškému "Obzoru", že ten
doporučuje spisek P. R. Vrby:
"Der Nationalitäten und Ver-
fassungskonflikt in Oesterreich."
Proto snad, že jej psal český
kněz? Nu tedy: zda český kněz
má co říci tomu českému lidu o
jeho politickém zápse, proč mu
to tedy neřekne v mateřské jeho
řeči? Proto souhlasíme úplně s
"Casem", když to odsuzuje.

Julius Caesar výbojností svou
spoutal celý svět v jednu celek a
sevil jej pod jednu vládou. On
byl tvůrcem imperialního systé-
mu, který splodil Caligula, Nero-
na, Angela, Diokleciana, Com-
modusa atd. Ježíš, tesař z Naza-
retu, povstal a založil systém ku
zvrácení imperialismu Caesarův.
Ve XX. století obchodní Caesar
založil trnšt, kontrolující dráhy,
dopravní lodě oceánské a tvoří
tak individua, jenž hrozí ztrosko-
tati naší svobodnou instituci.
Právě tak jako imperialističtí Ca-
esarové i obchodní Caesarové
svírají lid v nebezpečný a těžký
joch. Nadešla doba, kdy vládě
Pierpont-Morgana, Schwaba atd.
musí učiněn býti konec. Musí se
pracovati k tomu, aby nastala
nová era, kde nebylo by zvláš-
tních privilegií pro toho či onoho a
před zákonem aby všichni, boha-
tí i chudí byli si rovni. Jakou
moc má Morgan, to možno po-
souditi z výroku světového finan-
šního, R. Sage, který mluví o vel-
ké stávce uhlokopu v Pennsylvanii,
pravil: "Morgan jest pánem sí-
tuace. On může stávku, onu ske-
čiti a nastává mu povinnost tak
učiniti. On kontroluje mnohá mi-
lionův dolarů a skoro každý ma-
jitel dolu má svůj podíl v trůtu
ocelářském; všichni pak obdivují
jeho schopnost. Kdyby Morgan
dnes navrhl jim, aby s dělníky
uzavřeli mír, bude stávka skon-
čena, ne-li okamžitě, tedy ve 14
dnech jistě. Já mám za to, že
Morgan jest to povinnen své vla-
sti, postarati se o skončení stáv-
ky. Potřebuje pouze půl hodiny
věnovati rozmluvě s majiteli dolu
a stávka bude skončena. Stávkou
toto trpí nejen uhlokopové a jejich
rodiny, ale i jiné vrstvy lidu v cel-
é zemi." Nuže: president a kon-
gres jsou tu bezmocni, ale Mor-
gan to dovede. Není to bezob-
pečno pro zem, zda jeden člověk
soustředí na sebe takovou moc, že
může předpisovati národu?

A rozhlížeje se kolem po ni-
vách šumavských, na mysli přišel
mi vzletný verš českého pěvce:
O krásné, dávné slávy, vlasti má,
zde jsou kloním k stůjším tvého
trůnu,
by ozeň na tebež dějů rosvátán
z chvěla jenně v syna tvého strunu.
Tě tvóree světa jako perla drahou
Ev. př. ve veslavě k sídli pnu!
nařtebou otobou modrobíahou,
své věčné lásky prapor rovinul.

Vlak dunivě drkotavým huko-
tem žene se dál přes Plzeň, Be-
roun, údolím Berounky, kol Ka-
rolova Týna, pak od Zbraslavi po
břehu Vltavy, romantickými ska-
lami Chuchle a Bránika, kde vy-
noší se před zraky vašimi Praha,
na velebný Vyšehrad, Hradčany, Pe-
třín se svou krásnou rozhlednou,
s ní užité dálný kraj český na
mnoho hodin cesty. Vltava omý-
vá zelené břehy a po proudu je-
ním prohání se četné člunů vesla-
řských, rybnářských a parníky vy-
konávající spojení mezi Prahou a
Štěchovicemi. Vlak hučí dále, až
konečně projedete obrovským tu-
nelem vinohradským (jízda skrze
tunel ten trvá až 6 minut) a vy-
stoupíte na Františkovu nádraží
mezi hučící davy lidu.

I zde zmocní se člověka, jenž
po tak drahnou řadu let vlasti své
byl zvláště, zvláštní pocity. Zra-
ky vaše těkají sem a tam, brzy
na tváře vás obklopujícího a hem-
žícího se lidu, brzy ven do města,
a cizinec, jenž v takovém chaosu
nezvyklým jest slyšeti český ja-
zyk, maně se vždy otáčí po mlu-
vícím, zapomínaje docela, že na-
ležá se na půdě mateřské, mezi
krajany.
"Praha!" To slovo vlevá samo
jíz do žil každého upřímného Če-
cha ne krev, ale oheň. Matička
Praha, ono město vzácných krás,
onen svědek bývalé slávy českého
národa, onen pomník začlé slávy
české. Zde jest kolébka a střed
českého umění, zde před vašimi
zraky jakoby v kaleidoskopu táh-
nou obrazy české historie, zde
každé místo a místočko má svou
památku, své místo v dějinách a
v historii. Praha — to město ve-
lebné, stovčaté, nad nímž jako
obrovská labuť vznáší se krásné
Hradčany se svým velechrámem
sv. Víta a kde šumí věčně svou
pověst' Vltava stříbropěnná.

**Dojmy z mé cesty
v Evropě.**
Píše J. A. Hospodský.
(Pokračování.)
Zde bylo mně čekati až do 3
hodin odpoledne a čas ten ztrávil
jsem v restauraci ve společnosti
místopřednosty stanice p. Kordí-
ka, pleznškého rodáka, jehož če-
ský původ zvěděl jsem teprve od
konduktéra pražského vlaku, ne-
boť p. Kordík, až viděl, jak těžce
mně jde němčina z hrdla, nepro-
hlásil se, že jest Čechem. Ode-
zanec!
Dále byl mne společníkem fi-
nanční respicient, jež častoval
jsem zbytkem havanských dout-
níků, které mně byl přítel Lan-
ger — bůh ho naprav — laskavě
jsem zbytkem ponechal, jakož i lík-
em, jehož jsem vezl asi 6 lahvi
různým osobám co dar. Jitý
krajman mne pak moudře in-
sturoval, kterak věci proveze, a
také prohlídka mých zavazadel
ani za to nestála. Jinak bylo by
bývalo asi 12 zlatiček v prachu.
Konečně po 3 hodině opouštím
Cheb. Po půlhodině jízdy zřím
opět toužené české hory, ty hvoz-
dy šumavské, ty utěšené pošu-
mavské výsky a samoty a koneč-
ně romantické Domažlice, "pe-
vnu vlastní hráz", jak zove je če-
ský básník, s jich romantickým
zámkem chodským. Když pak
vlak zůstával na nádraží a pře-
český sbor berounský, jenž sem ko-
nal vylet, zapěl "Tam kde věnič
modré hory", když viděl jsem ty
roztomilé tváře českých paní a
dívek, ty sem tam pobíhající a
láskující dítky, tu slyše draly se
mně mocně do očí při vzpomínce,
že idly tuto nepochoybně již ni-
kdy nespátím...

Brána tato jest dílo vzácné po-
zdějš tak zvané české gotiky.
Postavena byla za panování krále
Vladislava Jagelonce 1475-1484
jako jedna z 13. věží Starého Mě-
sta stavitelem Matyášem Rejskem
z Prostějova. Byla spojena taj-
nou chodbou se sousedním dvo-
rem královým. V minulém stole-
tí, tuším že za vlády císaře Jose-
fa, bylo jí použito za skladisti-
šně prachu, od čehož zůstal jí název
"prašná", nebo po německu "Pul-
verthurm". Ještě do nedávna vy-
pravovali někteří staří vojáci,
když ličili své zkušenosti "vále-
né", jak stáli "u Pulverthurmu na
forpostě", aniž by byli věděli, co
to vlastně jest. Před tím slula
brána "Novou věží". V letech
80. byla obcí pražskou nákladem
více jak 80.000 zl. restaurována,
kteroužto práci vykonal architekt
Moeker. Ve věži palčazí se dva
nádherné sály.

Prašná brána poutá zvláště
pozornost cizinců, kteří věnují
jí často mnoho hodin, aby se-
znali všechny její vzácné histo-
rické zvláštnosti.
Blíže Prašné brány nalezá se
tak zvaný Králův Dvůr, nyní ka-
dettí škola. Dvůr ten byl sídlem
českých králů od Karla IV., který
bydlel zde před znovuzřízením
hradu na Hradčanech. Dále sídlil
tu Václav IV., Sigmund, Albrecht,
Ladislav, Jiří z Poděbrad a Vladi-
slav II. V roce 1631 arcibiskup
hrabě Harrach přestavěl Dvůr a
zřídil zde seminář. Od roku 1777
jsou zde kasárny jízdy a kadettí
škola, která přešlelena bude do
nové budovy právě dohotovené
na Mariánských hradbách.

Dívno to účinkuje na člověka,
znajícího historii, když kráčí kol
Královského Dvora. Tu myšlén-
ky vaše zalétají do dávných dob,
kdy v braních těchto stáli aneb
procházeli se četní bohatíři v že-
lezných brněních a zněly polnice,
kdy pažata držela zde bujné vra-
níky svých pánů, nebo kdy král
český se svým skvělým komon-
stem vyjžděl odtud buď do boje,
na lov, nebo do nedalekého chrá-
mu Týnského.

A nyní? Okouní tu po celý den
kupa těžkopádných jezdců, pro-
chází se tu stráž svým monoton-
ním pochodem a přechází sem
tam služba konající poručík. Ob-
čas zavzní tu třepetavý hlas trub-
ky a opět stará nádhra jednotvá-
nost.

Projedte-li Prašnou branou,
očetnete se v ulici Celetné, už-
ke to ulici, jako všechny plíce
Starého města pražského; minete
slavný chrám Týnský a očetnete
se na staroměstském náměstí ne-
bo "rinku", před staroměstskou
radnicí, tímto svědkem největších
hráz, slávy, bojů a zápasů české-
ho národa, budovou, která má za
sebou historii jako snad žádná
druhá na zeměkouli.
(Pokračování.)

**Praha a její zvláštnosti staré
i nové.**
Když projeli jste obrovským tu-
nelem dráhy Františka Josefa, ve-
doucím pod Vinohrady a vystou-
píte z nádraží této dráhy, očet-
nete se v krásném parku městském,
rozkládajícím se téměř od králo-
vského musea až dolů k ulici Bol-
zanově. Poněkud západně od ná-
draží stojí velké nové německé
divadlo. Stará budova nádraží
ustoupí co nejdříve budově nové,
moderní, na níž již po celý rok
plně se pracuje.
Prošel branou v ulici Bolza-
nově, pak Havlíčkovým náměstím
a Senovážnou ulicí, očetnám jsem
se u jedné z nejstarších histo-
rických památek města Prahy, u
Prašné brány. Brána tato stojí
na úpatí Celetné ulice a uzavírá
zde staré město, tvořící hranice
mezi Pítkopy. Poříčí a Hybern-
skou ulicí. Prašná brána je také
jednou z nejznamenitějších antič-
kých památek Prahy a kdyby mluvit
dovedla, vypravovala by mnoho,
velmi mnoho, co pod ní se dělo,
co tu krve vytékalo a co v dávnou-
i novověku se tu odehrálo, jež
černým písmem v historii české
jest zaznamenáno.

**Žádná
hospodyně
neměla by v této době býti bez
DE LAVAL
SEPERATORU.**
est to nejúčiteč-
nější vynález pro
každou farmu
při výrobě másla
a zaplatí se sám
sebou za krátký
čas.

1) Mléko se nešírá, šimž užítíte od
5 do 10 procent másléne látek.
2) Užítíte od 5 do 10 proc. svrčkůvím.
3) Užítíte čas a práci.
4) Užítíte led a vodu, poněvadž
vyrábíte másla z čerstvého
mléka.
5) Získáte másla o 5 až 10 proc.
lepší jakosti.
6) Zajistíte mu úplnou čistotu.
7) Zničíte a odstraníte z něho všechny
tuberkulární mikrosy a jiné
zárodky chorob.
8) Utvoříte nejlepší smetanu.
9) Dostanete dobré čerstvé a te-
plé mléko.
10) Dáte smetaně hutnost dle
libosti.
11) Předjedete průjmu u telat.
12) Dáte máslu nejlepší provetrání.
13) Zbavíte ho všeho nečistého
a zápachu.
14) Dáte mu dlouhou trvalou čer-
stvost.
15) Užítíte mnoho práce ho-
spodyně.
16) Užítíte ošetřování při ukládá-
ní na led neb do studených míst
17) Užítíte lednice a chladnič.
18) Užítíte hromadu másla.
19) Užítíte mytí a ošetřování
másla.
20) Užítíte mytí a ošetřování
másla.

Ušetříte \$10 při krávé ročně.
Uvažte vše a oplatí se separator.
HLAVNÍ JEDNATEL
F. J. Jelinek
Z CRETE
navštíví vás v příštích dnech. Věnujte
mu a jeho stroji pozornost a zajisté
bez separatoru nebudete.

Dr. Karol Štastný
praktický zubní lékař
WILBER NEB
Má elegantně zřízený
dentistický parlor. On je
zájem nové školy dentis-
ské a ručí za všechny práce
Trháni děje se bez bolesti
Každý chrup musí se hodit
jinak se plat nezdá.
Plnění zubů věnuje se
a největší pozornost.
Dr. Štastný.

**Kodol
Dyspepsia Cure**
Digests what you eat.
This preparation contains all of the
digestants and digests all kinds of
food. It gives instant relief and never
fails to cure. It allows you to eat all
the food you want. The most sensitive
stomachs can take it. By its use many
thousands of dyspeptics have been
cured after everything else failed. It
prevents formation of gas on the stom-
ach, relieves all distress after eating,
Dieting unnecessary. Pleasant to take.
It can't help but do you good
Prepared only by M. M. DE WITTE & Co., Chicago
Each 5¢ bottle contains 2½ times the size.

PATENTS
We promptly obtain U. S. and Foreign
Send model, sketch or photo of invention for
free report on patentability. For free book,
how to secure a patent, send 10¢ in stamps
for book and TRADE-MARKS write
to
CASNOW & Co.
Opposite U. S. Patent Office
WASHINGTON D. C.

**Ztráta
...různosti,
nedostatek chuti
k jídlu,
onen pocit zemle-
nosti a malátnosti
zmizí ryhle užíváním
DRA. PETRA HOBOKA.**
Ono posiluje oslabenou soustavu tělesn a znovu ji buduje;
dodává chuti k jídlu a povzbuzuje trávení, čistí pleť
a dokonale zdraví navrácí.
Lze je dostati skrze místní jednatele nebo přímo od
**Dr. PETER FAHRNEY, 112-114 So. Hoyne Ave.,
CHICAGO, ILL.**

**Nejlepší dárek
přátelům vašim do Čech, jest vaše nebo vašich ditek
PODOBIZNA**
Tou jím způsobíte radost a potěšení a máte i milou památku
pro sebe. Krásné a skvotné podobizny malé zvětšené hotoví
W. M. HARE
nový fotograf ve Wilber, Neb.

Transmissipi Marble Works
FRANK NOVÁK, majitel. HUMBOLDT, NEB.
Jediný český závod s náhrobky
a pomníky na západě.
Podporujte solitní český závod a chráňte se nevědomitých
jezinců, jimž musíte platit velký výdělek, kdežto u nás obdr-
zboží z první ruky. O hojnou přilež se ždá.

J. F. SPIRK,
JEDNATEL
pozemkový, pojišťující
a přepravní.
WILBER, NEB.

**Vzpomenete si někdy
na známého nebo přibuzného ve staré
vlasti, který vám své doby vypomohl
dobrou radou, skůtkem nebo penězi a
nalezá se nyní v trudných poměrech,
kly vám se dobře vede? Jestli ano, ne-
zapomene, že zasílky peněz do Čech
spolehlivě a levně vám obstará a sprá-
středkuje J. F. ŠPIRK
notář a pozemkový jednatel,
WILBER, NEB.**

Omaha Sanitarium.
— Český —
léčební ústav a nemocnice.
Jediná česká nemocnice v Americe.
Dokonale zřízený a všim potřebným
zařízením opatřený léčební ústav, kde
se dostane nemocným pečlivého oše-
ření ve všech zastaralých nemocech,
jako jsou současně a jiné plien pelh-
by, revmatismus, nemoc stáry a žlu-
du, ledvin, jater, očí, uší a krku, ženské
nemocce, znetvořeníny, zmrazeníny.
Dokonalé elektrické a lékařské zařízení k léčbě vodou. X. paprsky. Pěkné
pokojky pro nemocné. Pečlivá obsluha. Česká kuchyně. Poplatek velmi
mírný. Dotazy z venkova ochotně zodpovídaný.
Dr. KAREL H. BREUER, český lékař, fiditel
Adresujte: "Omaha Sanitarium, 958 North 27th Ave., Omaha, Neb."

Dr. Josef ČERNÝ
praktický lékař a ranhojčí
Ordinuje v lékárně Brtové a má
svou ordinaci kancelář nad obchodem p. Červeného.
K službám dnem i nocí. Telefon K 9

ZAKAZKOVÝ KREJČÍ.
— A. J. Hanyš má na skladě
výběr rozmanitých látek na oble-
ky za ceny mírné. Můžete se
piesvědit a budete spokojen-
Těž mám na ruce vzorky k pre-
hlednutí. Zboží koupené obdrží
vády třetím čtvrtým den. Solidní
zákazníci nemusí složit závdavek,
jak, to jinde žádají.